

Bulgaria – Turkey IPA Cross-Border Programme
CCI No: 2007CB16IPO008

ИЗГРАЖДАНЕ НА КАПАЦИТЕТ ЗА
УПРАВЛЕНИЕ НА БИОРАЗГРАДИМИТЕ
ОТПАДЪЦИ В ТРАНСГРАНИЧНИЯ
РЕГИОН НА БУРГАС И КЪРКЛАРЕЛИ

Договор за БФП № РД-02-29-140/28.03.2013

КОНТАКТИ:
гр. Бургас 8000, ул. "Александровска" 26
тел.: 056/84 11 93, 056/90 72 72
v.velikova@burgas.bg, k.ahmedov@burgas.bg

BioRegion

PROJECTS WITHOUT BORDERS
www.ipacbc-bgtr.eu

Биоотпадъците представляват значителна част от общото количество битови отпадъци и попадайки в общата купчина с останалите депонирани отпадъци, се „задушават“ и отделят метан и образуват кисели утайки, които са вредни за околната среда.

Един от подходящите и икономични начини за справяне с огромните количества битови отпадъци, които се депонират е компостирането. Той води до увеличаване на експлоатационния период на гената, намалява разхода за депониране и се получава полезен продукт – компост. Екологичните му ползи са неоспорими – подобрява структурата на почвата, води до намаляване на парниковите газове, подпомага съхранението на биологичното разнообразие. Компостът, добавен към градината, подхранва почвата и задържането на водата. Добавеният към почвата компост намалява ерозията, увеличава нейното плодородие, подобрява киселността и развитието на корените на растенията.

В Наредбата за разделно събиране на биоотпадъците е регламентирано постигане на следните регионални цели за разделно събиране и оползотворяване на битовите биоотпадъци:

- до 31 декември 2016 г. - не по-малко от 25 % от количеството на битовите биоотпадъци, образувани в региона през 2014 г.
- до 31 декември 2020 г. - не по-малко от 50 % от количеството на битовите биоотпадъци, образувани в региона през 2014 г.
- до 31 декември 2025 г. - не по-малко от 70 % от количеството на битовите биоотпадъци, образувани в региона през 2014 г.

Наредбата забранява неконтролираното изгаряне на биоотпадъци, депонирането и/или обезвреждането на биоотпадъците по какъвто и да е друг начин, в случай че могат да бъдат рециклирани или оползотворени на територията на страната, смесването на разделно събрани биоотпадъци с други видове отпадъци, изхвърлянето на биоотпадъци в контейнерите за смесени битови отпадъци при наличие на изградена система за разделно събиране на отпадъците, изхвърлянето на биоотпадъци в контейнери за отпадъци от опасност.

Основната цел на проекта е поборяване качеството на живот в трансграничния регион чрез въвеждане на механизми за устойчиво управление на отпадъците.

СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ:

- Повишаване на информиростта на населението в трансграничния регион относно възможностите за опазване на околната среда чрез разделяне и оползотворяване на биоразградимите отпадъци.
- Изграждане на капацитет на заинтересованите страни в трансграничния регион за използване на техники за домашно компостиране.
- Подобряване на сътрудничеството между екологични организации от всички страни на региона в областта на устойчивото управление на биоразградимите отпадъци.

ИЗПЪЛНЕНИ ДЕЙНОСТИ ПО ПРОЕКТА

Преведено проучване относно възможностите за въвеждане на система за домашно компостиране в трансграничния регион Бургас и Къркларели.

Основния доклад от преведено то проучване включва профил на общините, членове на Сдружението,

които са част от проекта за изграждане на регионална система за управление на отпадъците. Един от изводите е, че домашното компостиране е икономически изгоден и екологичен начин за справяне с количествата на битовите отпадъци, особено ще се отнася до райони, които са слабо населени и/или отдалечение от регионалното ядро. Независимо, че домашното компостиране не е предмет на право обвързвашите цели, чрез него могат да се третират големи количества биоотпадъци, което да окаче значително въздействие върху капацитета и разходите за събиране и третиране на биоматерията.

Една от основната препоръка за да бъде домашното компостиране успешно прилагано е да се провеждат непрекъснато разяснителни кампании, които да подчертават ползите за околната среда, (опазване на въздуха, подхранване на почвата и задържане на влага, неизползване на химически торове и пр.), както и финансовите ползи за домакинствата, свързани с намаляване на разходите за транспортиране на битовите отпадъци до ядро, което се отразява върху максималната сметка.

Преведената и разпространена анкета сред целевите групи имаше за цел да идентифицира отношението на хората към компостирането, тяхната готовност да разделят хранителните и градински отпадъци от останалите битови отпадъци,

като и желанието да подкрепят проекта, като вземат безвъзмездно компостер.

На територията на регион Бургас се попълниха 175 анкети като общините от Бургас, Средец, Сунгурларе, Карнобат и Русе бяха най-активни. В съответствие с получените резултати от анкетирането на целевите групи се идентифицираха пилотните 20 населени места, където се проведоха обучения на тема „Комостирането – лесно и практично“ в по четири пилотни населени места от горе изброените общини.

На територията на регион Къркларели се попълниха 100 анкети. Проучването, преведено в Къркларели очертава основните проблеми, свързани с управлението на отпадъците в региона и обхваща 40 населени места и град Къркларели. Основен поминък в региона е земеделието и животновъдството, и генерираният градински и животински отпадъци се изхвърлят неконтролирано. Регионът притежава потенциал и условия за въвеждане на компостирането, но трябва да се гарантира чрез въвеждането на редица нормативни изисквания, а съществуващите да се приведат в съответствие с европейското законодателство.

Проблемите, свързани с управлението на биоотпадъците в Бургас и Къркларели са идентични. Хората са склонни да компостират биоотпадъци

дъците си, показва положително отношение, но това което ги притеснява е липсата на знания и информация. Освен това не са мотивирани да го правят защото не мислят, че има някакви финансови ползи за тях.

Именно резултатите от попълнените анкетите ни помогнаха да подгответим презентациите за обучението и да включим теми, които биха помогнали за мотивиране на хората да разделят биоотпадъците си от общия поток битови и въвеждането на домашното компостиране в целевия регион.

ОБУЧЕНИЕ НА ДОМАКИНСТВАТА ЗА ИЗПОЛЗВАНЕ НА СИСТЕМИ ЗА ДОМАШНО КОМПОСТИРАНЕ

В Регион Бургас се проведоха 20 обучения в следните населени места:

- **Община Руен**
от 13.02. - 14.02. 2014 г., в селата Руен, Просенник, Аюляково и Тръннак;
- **Община Бургас**
от 18.02. - 19.02.2014 г., в кв. Ветрен на гр. Бургас и селата Изворище, Маринка и Извор;
- **Община Сунгурларе**
от 20.02. - 21.02.2014 г., в гр. Сунгурларе, с. Манолич, Лозарево и Прилеп;

● Община Карнобат

от 24.02. - 25.02.2014 г., в гр. Карнобат, селата Аспарухово, Церковски и Огнен;

● Община Средец

от 26.02. - 28.02.2014 г., в гр. Средец, селата Дебелт, Драчево и Дюлево.

Общо обучени и получили информационни материали, които са изработени в рамките на настоящия проект, са повече от 350 човека.

В регион Къркларели се проведоха 10 обучения и около 248 човека се обучиха и получиха информационни материали по проекта. Обученията се проведоха:

- Къркларели – 22.01. и 29.01.2014 г., 5.02. и 13.02.2014 г.
- Юскюн – 11.02.2014 г.;
- Каръбнджаќ – 20.02.2014 г.;
- Девечатак – 21.02.2014 г.;
- Къзълджъкдере – 28.02. 2014 г.;
- Каџакъл – 04.03.2014 г.;
- Индедже – 04.03.2014 г.

Тематиките в обученията бяха съобразени с препоръките в проведените проучвания в Бургас и Къркларели. Опитахме се да създадем диалог между екипа на проекта и присъстващите, хората споделяха своя опит при разделяне на отпадъците си, както и други проблемите, свързани с изхвърлянето на

Обучение във Ветрен

Обучение в Девечатак

Обучение в Девечатак

отпадъците си, такса-смет и гр. Някои от тях споделиха, че не са мотивирани да разделят отпадъците си защото не са убедени, че техните усилия дават някакъв положителен резултат. Затова се опитахме да ги убедим за личните ползи, които получават, ако си компостирам хранителните и градински отпадъци. Освен теоретична информация в презентациите включихме много практически съвети за получаването на качествен компост.

ДОСТАВКА НА КОМПОСТЕРИ

В рамките на проекта се закупиха и доставиха безвъзмездно 500 компостера в горе изброените общини и пилотни 20 населени места. Всяка от изброените общини получи по 100 компостера.

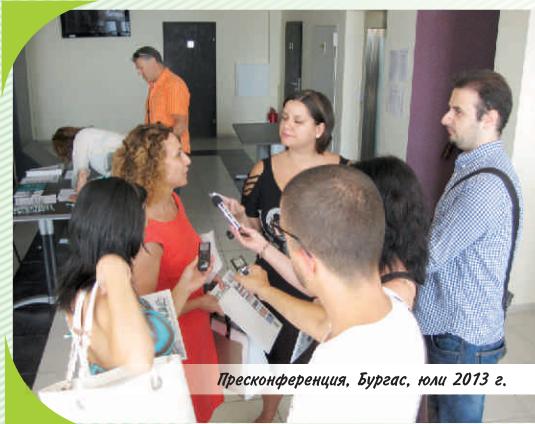
Компостерът е 600 литра, зелен на цвят направен от рециклирана пластмаса, устойчива на външни климатични промени. Всеки компостер е маркиран с информационен стикер с името на проекта и логото на финансиращата програма. Желаещите да вземат компостер, подписаха декларация и получиха наръчник, в който е описано как да компостирам биоотпадъците си.

ОРГАНИЗИРАНЕ И ПРОВЕЖДАНЕ НА ДЕЙНОСТИ В БУРГАС И КЪРКЛАРЕЛИ ЗА ИНФОРМИРАНЕ И ПРОМОТИРАНЕ НА ПРОЕКТА И ФИНАНСИРАЩАТА ПРОГРАМА СРЕД ЦЕЛЕВИТЕ ГРУПИ.

Организираха се 9 пресконференции по проекта. Първата се провежда в началото на проекта като целта и беше да се информират медиите и целевите групи за изпълнението на проекта и какви са дейностите. Втората или финална пресконференция предостави информация на медиите за получените резултати и постигнати индикатори.

На 04.07.2013 г. се провежда „Регионален форум на местните власти в регион Бургас“ в гр. Бургас. Присъстваха експерти по управление на отпадъците от общините, РИОСВ, представители на НПО-та в региона. Присъствашите се запознаха с проекта, обсъдиха се предизвикателствата пред общинските администрации в процеса на управление на отпадъците.

На 13.12.2013 г. в гр. Къркларели се провежда Експертен форум, който послужи като платформа за обмен на опит и добри практики между външните страни в областта на управление на отпадъците. Присъстваха тур-

Пресконференция, Бургас, юли 2013 г.

Регионален форум, Бургас, юли 2013 г.

Работна среща, Бургас, ноември 2013 г.

ски и български експерти по управление на отпадъците, обсъдиха се проблемите, пред които са изправени общините в целевия регион в областта на отпадъците, какви са приоритети те им и целите. Представителите на българската група сподели добри практики и научените уроци, както и какво се промени след като страната ни стана член на ЕС.

На 19.03.2014 г. и 20.03.2014 г. се състоя т. нар. „Study tour“ – обмен на опит и добри практики между двата трансгранични региона. Турският партньор посети някои от населените места, където бяха раздадени компостири и се запозна с възможностите за използване на системата за домашно компостиране.

На 21.03.2014 г. се провежда Трансгранична пресконференция в гр. Бургас, на която се представиха резултатите по проекта и постигнатите индикатори.

Информационните материали, които се изготвиха по проекта са:

- Информационен лист на български и турски;
- Информационен лист „Комостирането – лесно и практично“ на български и турски;
- Банер на български и банер на турски език;
- Наръчник „Комостирането – с любов към природата“ – обяснява процеса на домашното компостране в лесни стъпки и дава практически съвети;
- Видеоклип, който илюстрира нагледно процеса на компостиране.

**Всички информационни материали
може да намерете на
официалната страница на Сдружението:
<http://www.burgasotpadaci.com/>**

ЦЕЛЕВИ ГРУПИ ПО ПРОЕКТА И КРАЙНИ БЕНЕФИЦИЕНТИ:

Местни и регионални власти, населението в целевия регион, домакинствата от 20 населени места в трансграничния регион; неправителствени организации, бизнес.

ВОДЕЩА ОРГАНИЗАЦИЯ:

СДРУЖЕНИЕ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ - РЕГИОН БУРГАС

БУРГАС, КАМЕНО, СРЕДЕЦ, НЕСЕБЪР, АЙТОС, КАРНОБАТ, ПОМОРИЕ, РУЕН, СУНГУРЛАРЕ

ПАРТНЬОР ПО ПРОЕКТА:

Земеделска Камара – Къркларели, Турция

ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ:

12 месеца (28.03.2013 г. - 28.03.2014 г.)

БЮДЖЕТ НА ПРОЕКТА:

126 812,58 Евро

Тази публикация е издаден в рамките на проект „Изграждане на капацитет за управление на биоразградимите отпадъци в трансграничния регион на Бургас и Къркларели“, Договор № РД-02-29-140/28.03.2013, финансиран по ПТГС по ИПП България – Турция CCI 2007CB16IPO008. Цялата отговорност за съдържанието на публикацията се носи от партньорите по проекта и при никакви обстоятелства не отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.